

DEBATT

ROLF ÅBJÖRNSSON

Auktorisation av konkursförvaltare och rekonstruktörer enligt lagen om företagsrekonstruktion

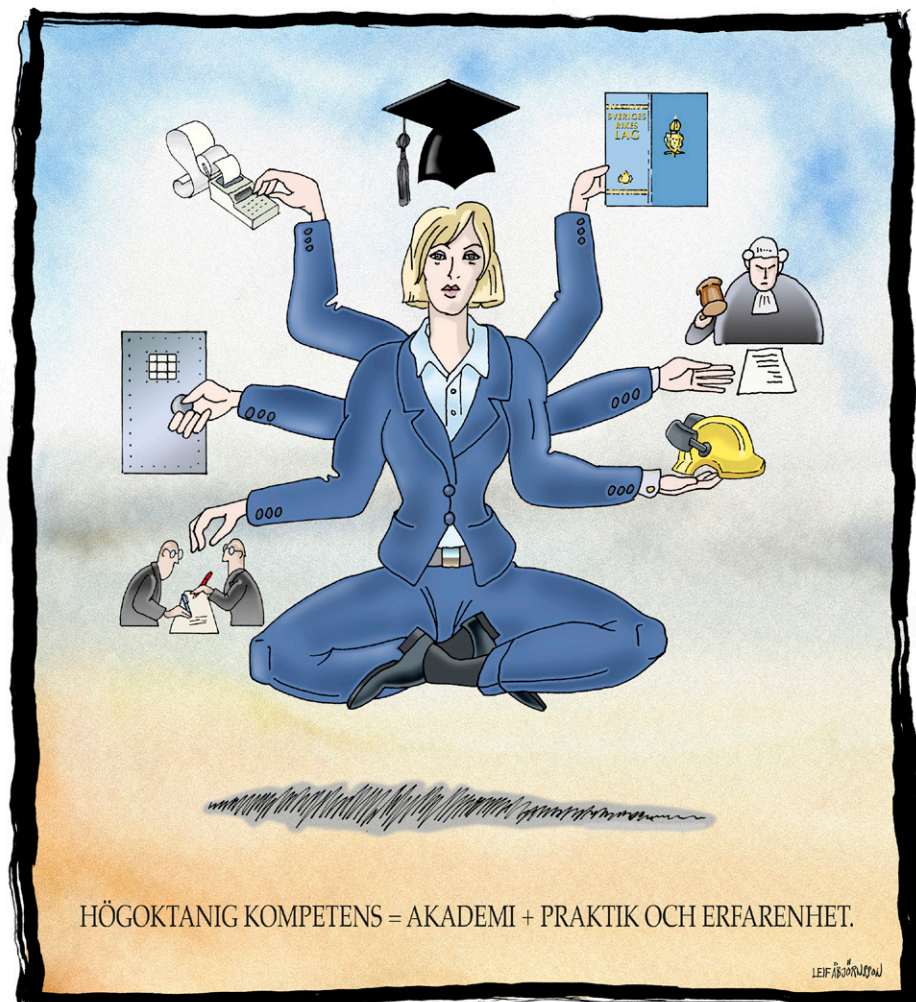
ROLF ÅBJÖRNSSON, Advokat och Redaktör, rolf@abjornsson.com

Europaparlamentet har i år antagit direktiv avseende medlemsländernas lagstiftning om rekonstruktion med mera. Direktivet innefattar bland annat krav på att förvaltare som utses av en rättslig eller administrativ myndighet i förfaranden rörande rekonstruktion, insolvens och skuldavskrivning får lämplig utbildning och har den sakkunskap som krävs för att kunna fullgöra sitt ansvar. Vidare anges att behörighetskraven samt förfarandet för hur förvaltare utses, entledigas och avgår är tydliga, förutsägbara och rättvisa.

(Avdelning IV artikel 26 punkten 1a och b).

För en tid sedan skrev jag en artikel under rubriken Auktorisation av konkursförvaltare och rekonstruktörer enligt lagen om företagsrekonstruktion som jag tycker träffsäkert fångar in de krav som EU-direktivet ställer.

Konkursförvaltare utses av domstol och denna kan också entlediga förvaltaren. Konkurslagen anger vilka krav som ställs på den som skall väljas till förvaltare. Dessa krav är omfattande och kvalificerade. Lagen anger också att den som utses till förvaltare skall ha Tillsynsmyndighetens förtroende, Tillsynsmyndigheten är en del av Kronofogdemyndigheten. Att ha en myndighets förtroende

är i grunden en skönmässig bedömning. I praktiken har denna lagreglering lett till att domstolarna upprättar listor på de personer som anses lämpliga som förvaltare och som har Tillsynsmyndigheternas förtroende. Om man sålunda väljer som yrkesinriktning att arbeta som förvaltare, måste man bli upptagen på den så kallade konkursförvaltarlistan. I praxis gäller att om man arbetat i 5 år på en advokatbyrå, med inriktning på konkursförvaltning, blir man efter diskrisionär prövning av Tillsynsmyndigheten upptagen på listan.

De så kallade konkursbyråerna är de byråer som historiskt verkade inom konkursområdet för ca 25 år sedan. Tillsyningsmyndigheten kan när som helst förklara att man inte har förtroende för en förvaltare och då blir man struken från listan. Beslutet att ta upp en person på listan och att stryka någon från densamme, går ej att överklaga. Teoretiskt skulle vederbörande kunna initiera att någon borgenär eller gäldenär förslår personen i fråga som förvaltare, varefter Tingsrätten kan pröva Tillsyningsmyndighetens argument, för att man saknat förtroende för den aktuella personen. Detta är en omständlig procedur och den torde för sökanden i bästa fall, leda till ett positivt resultat i det enskilda fallet, men frågan är inte löst över tid. Till saken hör att reglerna är utformade på ett sådant sätt, att i systemet, är inbyggt, att motstridiga intressen uppstår mellan tillsynen och förvaltarna.

Ett bättre system vore att auktorisera de personer som vill praktisera som konkursförvaltare, genom ett offentligt förfarande varefter domstolen fritt kan förordna legitimerade förvaltare, efter förslag från borgenärer eller gäldenär eller Ex officio. Tillsynen kopplas bort från frågan om utseendet av förvaltare, varefter situationen blir tydlig och förvaltarna får ett rättsligt regelverk att ty sig till.

Auktorisation av insolvenspraktiker förekommer i anglosaxiska rättsordningar och i många öststater, dessutom i stater som i modern tid inför nya konkurslagar.

Om man har auktorisation av förvaltare, kommer därigenom indirekt personer som vill komma i fråga för uppdrag som rekonstruktörer, att väljas ur denna krets, vilket skulle höja statusen på Institutet företagsrekonstruktion på ett avgörande sätt. Som det nu är har bankerna och Statsverket inget förtroende för Institutet.

Utbildningen skulle kunna utformas på följande sätt.

Undervisning och seminarier tänks pågå under sex månader under ledning av Karlstads och Örebros Universitet med stöd av Akademin för Insolvensrätt.

Huvudmän skall vara Universiteten, RECON, FAR, TSM (Statsverket), som samverkar i en särskild nämnd.

Ämnen som skall studeras är följande:

- Insolvensrätt allmänt
- Sakrätt
- Gälldenärsbrotten
- Personligt ansvar enligt aktiebolagslagen
- Insolvensförordningen
- Lönegarantin
- Lagen av företagsrekonstruktion, särskilt rekonstruktörens roll och ansvar
- Arvodesfrågor
- Relationen till TSM
- Banlanslära och redovisning
- Affärsteknik
- Yrkesetik

Behöriga att söka skall vara tingsmeriterade advokater med tre års praktik på konkursbyrå. Effekterna av examen blir att listorna tas bort och domstolarna har att förordna insolvenspraktiker som avlagt examen, antingen Ex officio eller efter ansökan av gälldenär eller borgenär.

Den som missköter sig kan fråntas auktorisationen genom samma nämnd som medgivit densamma, med rätt för den berörde att överklaga till allmän domstol.

Stockholm i Augusti 2019